

COLUMN
Jesse Markus

Politiek laat het afweten

Eind 2020 kondigde de overheid met veel tamtam de Nationale Eiwitstrategie aan. Een antwoord op de vraag van de Europese Commissie aan elke lidstaat om binnen tien jaar grote stappen te zetten om minder dierlijk en meer plantaardig eiwit te consumeren en minder afhankelijk te worden van de import van eiwitrijke gewassen van buiten Europa. Wil de Nationale Eiwitstrategie succesvol zijn, dan heeft het bedrijfsleven een slagvaardige politiek nodig. Maar waar is die?

De politiek laat het initiatief volledig aan het bedrijfsleven en trekt zich terug om niet van betutteling te worden beschuldigd. Hierdoor ontbreekt sturing die bedrijven wel nodig hebben. Denk aan stimuleringsmaatregelen voor koplopers bij het ontwikkelen van producten en steun bij het toelaten ervan op de markt. De politieke aandacht ontbreekt. Bij de verkiezingen van maart 2021 nam alleen de ChristenUnie de Nationale Eiwitstrategie op in het verkiezingsprogramma.

In Nederland is de eiwittransitie al sinds 2009 onderdeel van het kabinetsbeleid, en het staat in het Klimaatakkoord van juni 2019. Maar dit leidt niet tot beleid dat productontwikkeling stimuleert. Rabobank concludeerde onlangs dat de markt voor alternatieve eiwitten groeit, maar tot aan 2035 nog steeds heel klein is.

Nu is er dan eindelijk een Nationale Eiwitstrategie voor de periode tot 2030, maar ontbreekt het financiële en juridische kader, zodat het bedrijfsleven niet weet waar het aan toe is.

Daarom eist het bedrijfsleven politieke actie, zoals in een uitzending van Nieuwsuur van 5 september jongstleden. Ook de Transitiecoalitie Voedsel deed in oktober dit jaar een oproep voor daadkrachtig politiek beleid. Maar politiek Den Haag verklaart de eiwittransitie controversieel vanwege de demissionaire status van het kabinet. De overheid moet lef tonen. Steun de koplopers en trek meer geld uit voor onderzoek. Ook op het gebied van reststromen en insecten liggen veel kansen en ondernemers staan te springen om hulp. Ze vragen om minder strikte wetgeving waarmee insecten toegestaan worden als voedsel.

Kortom, politiek: waar blijf je?

Jesse Markus is adviseur public affairs bij Schuttelaar & Partners in agribusiness en life sciences & healthy living.

De zaak dient bij een civiele kantonrechter, waar het gebruikelijk is om

vier weken na de zitting uitspraak te doen in de zaak.

Max Hazekamp (r) staat FDF bij in de rechtszaak tegen de Staat. Links FDF-voorman Mark van den Oever.

Waterschap was regie kwijt bij wateroverlast

Heerhugowaard – Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) had te weinig regie in het bestrijden van de wateroverlast voor boeren in Noord-Holland, afgelopen juni. Dat is een van de conclusies in het evaluatierapport over het crisismanagement na hevige regenval van plaatselijk 100 millimeter langs de Noord-Hollandse kust.

Boeren in die regio zagen hun land dagenlang onder water staan. Boeren en loonwerkers paktten daarop zelf de trekkerpomp om het waterpeil weer onder het maaiveld te krijgen. De plaatselijke LTO was al snel kritisch op het handelen van de waterautoriteit. 40 mensen hebben een schadeclaim bij het waterschap ingediend.

Wel ziet de evaluatiecommissie dat de wateroverlast niet was te voorkomen. De grote hoeveelheid neerslag is 'niet zonder overlast of schade te managen', ondanks alle moeite die het waterschap en ook agrarisch ondernemers en burgers hebben gedaan om dit tegen te gaan.

Verder is er in de evaluatie kritiek op het waterschap omdat de communicatie naar betrokkenen summier was. Boeren klaagden dat ze het waterschap niet konden bereiken en niet wisten of en wanneer er gehandeld werd.

Bollenteler en plaatselijk LTO-bestuurder Kees Stoop is niet bepaald tevreden over het rapport, in de eerste plaats over de manier van werken die

eraan voorafging. "Afgesproken was dat we van tevoren in mochten zien of de feiten klopten. Dat is pas na publicatie gebeurd. Deze evaluatie zou er ook voor moeten zorgen dat er weer vertrouwen komt tussen waterschap en het achterland. Dat is nog niet echt gelukt", vertelt hij.

Inhoudelijk is er ook wel wat af te dingen op de conclusies, vindt Stoop. "Als boeren en loonwerkers niet zelf hadden ingegrepen en pompen hadden geplaatst, was de schade nog erger geweest." Wat hem betreft had het waterschap zich beter kunnen voorbereiden en had de schade zeker beperkt kunnen worden. LTO Noord in Noord-Holland gaat nu verder in gesprek met het waterschap.

Openbaar Ministerie ziet Limburgs adviesbureau als criminele organisatie

Den Bosch – Een criminele organisatie, die tot oogmerk heeft de overheid te misleiden. Zo omschrijft het Openbaar Ministerie een adviesbureau uit het Limburgse Heythuysen. De advocaat van het bedrijf vindt dat de Officier van Justitie overdrijft.

In een 'rustige en praktische zitting' is gisteren een begin gemaakt in een rechtszaak tegen een adviesbureau uit Heythuysen (L.) en een aantal veehouders in verband met verschillende vormen van fraude. Het Openbaar Ministerie (OM) verwijt het adviesbureau dat het de overheid 'valselijk informeert'. Het adviesbureau vormt een criminele organisatie, de directeurs van het bedrijf worden als persoon ook verdacht.

Het OM begon samen met de inlichtingen- en opsporingsdienst van de Nederlandse Voedsel- en Waren-

autoriteit een onderzoek naar het bureau, omdat het bedrijf bereid zou zijn 'actief mee te denken om de regelgeving te ontduiken en de overheid valselijk te informeren.' Het onderzoek is vorig jaar afgerond.

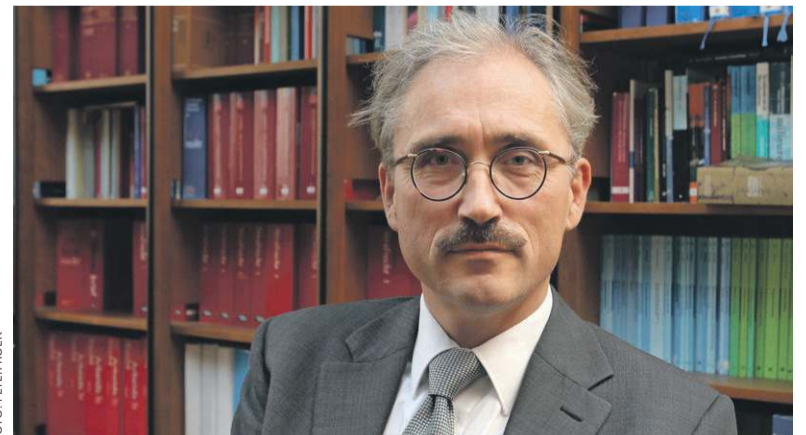
De regiezitting was gisteren bedoeld om te beoordelen of er nog aanvullend onderzoek gedaan moet worden voordat de zaak inhoudelijk behandeld kan worden.

Advocaat Theo Linssen treedt op voor zowel het adviesbureau als voor een aantal verdachte ondernemers die zich door het adviesbureau hebben laten adviseren. Linssen zegt dat de zaken die door de Officier van Justitie worden opgevoerd als onderbouwing van de verwijten, veel minder ernstig zijn dan het Openbaar Ministerie verwoordt.

Officier van Justitie Martijn Zwiers somt op wat er volgens hem aan fraude is gepleegd: het vervalsen van

de administratie rondom de melkproductie van een melkveebedrijf om meer fosfaatrechten te krijgen; het opgeven van grond van de gemeente als eigen grond waarop mest zou worden uitgereden; of het vermijden van een vergunningstraject door verkeerde maten op te geven van een te bouwen meststilo, waardoor voorkomen werd dat een volledige aanvraag voor een omgevingsvergunning moest worden gedaan. "Hier werkten het adviesbureau, klant en bouwer van de meststilo samen onder een hoedje."

Over dat laatste voorbeeld stelt Linssen dat de Officier van Justitie zich vergist in de regelgeving die geldt bij de vergunningverlening voor een meststilo. In een andere zaak wil de advocaat getuigen horen, die kunnen onderbouwen dat de geadviseerde boer geen valsheid in geschrifte heeft gepleegd.

Advocaat Theo Linssen stelt dat de zaken veel minder ernstig zijn dan het Openbaar Ministerie verwoordt.

Linssen zegt dat voor het onderzoek 5.000 dossiers zijn gelicht, waarvan er zes zijn overgebleven die als ondersteuning van de aantijging van de aanklager worden gebruikt. "Het Openbaar Ministerie probeert een sfeer te schetsen dat er sprake is van mestfraude en dat de grenzen zijn overtreden. En dan vinden ze in 5.000 dossiers zes gevallen."

De rechtbank heeft toegestemd in nader verhoor van een aantal getuigen. Ook zullen tapgesprekken verder worden uitgewerkt. Advocaat Linssen heeft aangekondigd met eigen deskundigenonderzoek te komen, onder andere in de zaak van de vergunning voor de meststilo. De zaak zal naar verwachting volgend voorjaar inhoudelijk worden behandeld.